

NOORTELEHT

REEDE, 30.10.2020. NR 8 (8)

NOORTELEHT ILMUB KEILA LEHE VAHEL IGA KUU VIIMASEL REEDEL

lk 2

ARVAMUS
Toida oma tervist

lk 2

Kristjan Talu – olen tantsuga üks

lk 3

Nutiga või nutita?

lk 3

Kanad – uue aja lemmikloomad

Laseme üksteisel olla

Valitsuskriis on läbi ja tort söödud. Küsisin kahelt vastandliku suhtumisega keskkooli-õpilaselt, Henri (17) ja Andralt (19), mismoodi noored kriisi käivitunud teemasse suhtuvad ja kuidas nad lahendusega rahule jäid.

Iris Truss

Kui palju sina poliitikat huvitud?

Henri: Hoian ennast asjadega kursis. Minu meelest on praegu üldse väga popp olla poliitiliselt teadlik ja kindlaid põhimõtteid toetada.

Andra: Noored on varasemast aktiivsemad küll, praegused poliitilised teemad mõjutavad ju otsest meie tulevikku. Mingil määral saan ennastki poliitiliselt aktiivsete noorte hulka arvata - ma ei saaks ju pärast oma olukorra üle viriseda, kui ma ise ei teinud midagi, et see teisiti oleks.

Mida sa riigilt praegu ootad?

Andra: Riik peaks kõikidele inimõigused tagama. Oluline on mitte ainult viimasel ajal aktuaalsele lgbt+ kogukonnale, vaid ka eestivenelaste ja muude vähemusgruppide õiguste kaitsmine. Meil peaks olema ühtne ühiskond, kus on minimaalselt lõhestumist. Minu jaoks on tähtis, et riigi elu ja privaatelu oleksid lahused.

Henri: Minu jaoks on tähtis, et riik hoiaks eesti rahvuskultuuri ja keelt, sest Eesti on rahvusriik ja seda tuleks hoida. Inimestel võiks olla hea elatustase ning tööliste tuleks maksta õiglast palka.

Mis sa arvad Tallinnas toimunud lgbt+ heameeleavaldusest? Mis põhjusel sinu arvates marsiti?

Henri: Arvan, et antud meeleavaldusega kasutati noori ära. Kuna noored seda teemat toetavad, siis osa erakondi võtavad võimule saamise nimel endale uue põhimõtte, et oleme häälekad vähemuste toetajad. Kas nad neid lubadusi võimule saades ka teostaks, on kaheldav. Mulle oli vastukarva, et meedia ülistas seda vikerkaarelipuga naist, kes protestijale piki

pead pani. See on siiski vägivald. Samas, vastu protestijad läksid lgbt+ toetajaid ässitama, mis on ka vale. Meil kõigil on õigus protestida ja arvamust avaldada, aga seda tuleb teha vägivalda vältides.

Andra: Algselt tekitas meeleavalduse toimumise põhjus minus kurbust. Et kas tõesti oleme jõudnud sinnamaale, kus meil on vaja oma õiguste kaitsmiseks koguneda ja meelt avaldada. Häiris, et uudiste pealkirjad panid rõhku ühele seigale, mis juhtus vastu protestijatega, kuigi see oli ainult hetk ja ei hõlmanud selle ürituse üldist kulgemist. Mida aga meedia ei kajastanud, oli see, et üritusel oli tore, rahulik ja soe atmosfäär. Mina tundsin end seal turvaliselt ja rõõmsalt.

Henri: Mulle eriti ei meeldi, et geid korraldavad paraad ja et osa neist peavad oma seksuaalsusest pidevalt rääkima. Minu meelest on nende identiteet täiesti okei, aga mõned peavad seda, et nad on geid, kogu aeg vestluses teemaks võtma ja peale suruma.

Andra: Minu jaoks oli meeleavalduse peamine eesmärk kogukonnale toetuse avaldamine, mis õnnestus väga hästi, sest kohale tuli palju pooldajaid (u 300 inimest). Selline toetus on väga vajalik, sest tihti on vähemusgruppidesse kuulujatel tunne, et nad on üksik terve maailma vastu. Muidugi soovisime meeleavaldusega saavutada seda, et abielureferendumit üldse ei toimuks, aga kahjuks see ei õnnestunud. Kuid nüüd on meil uus eesmärk: motiveerida noori rahvahääletusel osalema, et meie hääli kaduma ei läheks.

Henri: Mina usun, et abielu peaks jääma selliseks, nagu see praegu Eestis on, sest see on siiski püha asi. Samasoolised suhted ja ka koos elamine on enesestmõistetav, aga abielu on traditsiooniliselt vastasugupoolte vahel ja seda traditsiooni tuleb hoida.

Mis tundeid tekitab sinus Mart Helme ütlemine kurikuulsas rahvusvahelises intervjuus?

Andra: Alguses olin täiesti sõnatu. Ma ei oleks oodanud, et Eesti valitsuse liige midagi sellist enda rahva kohta ütleks. Kui varasemalt oli

mul valitsuse vastu usaldus, siis nüüd on see kõikuma löödud.

Samuti tähendas ta, et geid ronivad tema voodisse. Ma arvan, et lgbt+ inimesed ei ole soovinud tähelepanu enda või kellegi teise voodielule. Selle peale on tähelepanu juhtinud just EKRE liikmed. Ei oska öelda, kuidas tema abielus lood on, aga minu jaoks on abielu voodielust palju enam. See on eelkõige armastus ja teineteise toetamine. Pigem huvitab Helmet rohkem meie voodielu kui meid tema oma. Selline rõhuasetus teeb mind kurvaks.

Henri: Palju asju võeti selle intervjuu puhul kontekstist välja. Mulle meeldib, et Mart Helme oma arvamused kõik välja ütleb. Kui teiste poliitikutel osas ei saa aru, mis nende põhimõtteid on, sest need on umbkaudsed ja pidevalt muutuvad, siis tema puhul sa tead, mida ta asjadest arvab ja sa saad selle põhjal otsustada, kas ta põhimõtteid sulle meeldivad või mitte.

Andra: Rootsi saatmise soovitus oli minu jaoks šokk. Enne karantiini oli suur probleem sellega, kuidas noored Eestist lahkuvad. Ja nüüd ütles siseminister, et noh, minge! Aga muidugi ütles ta seda ka kõikidele vanematele lgbt+ inimestele, ka nendele, kes on arstid, politseinikud ja õpetajad. Ta tahab saata suure ja väärtusliku osa Eesti ühiskonnast oma kodumaalt minema!

Mida arvad, kui paljud noored sinu seisukohta jagavad? Näed sa sel teemal põlvkondadevahelisi või soolisi erinevusi?

Andra: Usun, et minuga samu seisukohti jagab pigem rohkem noori kui vähem. Põlvkondade mõttes oli heameeleavaldusel hoo-

limata noorte ülekaalust näha ka väikeste lastega peresid ja eakaid inimesi. Tihti peale on noorte seas iseloomulik ka suhtumine, et mul on ükskõik – mul ei ole selle teema vastu midagi, aga see ei puuduta ega huvita mind.

Henri: Arvan, et noorte seas on rohkem neid, kes mõtlevad minuga sarnaselt, aga kuna lgbt+ toetajad tunduvad mulle vokaalsemad, siis see niimoodi ei paista. Ja ma ei arva, et suhtumises on põlvkondadevahelisi erinevusi. Noorte puhul võetakse tihti põhimõtteid üle oma perekonnalt. Sooliselt olen küll tähele pannud, et tüdrukud on liberaalsemad ja poisid pigem konservatiivsemad, mis on minu meelest loomulik, see on samamoodi ka teistes riikides. Kuna minu klassis on peaaegu kõik tüdrukud, siis olen selles keskkonnas oma põhimõtete poolest vähemuses. Poiste seltskonnas tunnen ennast vastupidiselt, nad pigem jagavad minu arvamusi.

Andra: Kui oma tutvusringkonna peale mõtlen, siis ma ei tea vist ühtegi tüdrukut, kellele oleks sellel teemal minust erinevad põhimõtteid. Pigem olen negatiivseid alatoone saanud poistelt. Osa poiste on seksualiseerinud mind seetõttu, et mulle meeldivad tüdrukud. Vabandust, aga mind häirib see, kui esimene asi, mis sulle minuga seoses pähe tuleb, on mingi Pornhub'i leht. Aga üldiselt, hoolimata vaatenurkadest, olen ma kõigi enda ümber olevate inimestega rääkides tulnud järeldusele, et meil ei ole sel teemal küll samad arvamused, aga me siiski laseme üksteisel olla.

Laseme üksteisel olla Algus lk 1

Kui palju lähedased sinu seisukohti jagavad ja identiteeti toetavad? Kuidas reageeriksid, kui keegi suguvõsast või sõpradest tuleks kapist välja kui EKRE toetaja?

Andra: Minu ümber on igasuguste vaadete inimesi, osa neist toetavad minu identiteeti, osa mitte ning ma olen igati okei sellega. Igal inimesel on õigus oma arvamusele, minu jaoks on tähtis see, et me seda üksteisele peale ei suru. See ei tähenda, et me ei või hästi läbi saada. Minu poolt kuulub kõige suurem austus neile, kes enda põhimõtetest hoo-

limata suudavad aktsepteerida ka teistsuguseid seisukohti ja identiteete. See peab muidugi vastastikune olema.

Väga huvitav sõnakasutus - tulla kapist välja kui EKRE toetaja... tõesti, mul on sõber, kes EKRE põhimõtteid jagab. Kui aga keegi pereliikmetest millega iganes kapist välja tuleb, siis minu jaoks on kõige tähtsam ikka see, et ta on minu perest. Ühe mu vanemaga on küll nii, et kuigi ta ei aktsepteeri mind, siis ta on ja jääb ikkagi mu vanemaks, see ei muutu kunagi. Minule jääb perekond alati perekonnaks.

Kuidas reageeriksid, kui keegi sinu perekonnast tuleks näiteks geina kapist välja?

Henri: Ütlen ausalt, mulle isiklikult ei meeldiks, aga see inimele oleks ikkagi mu pereliige. Ma prooviks aktsepteerida, isegi kui see on minu jaoks raske. Kuigi mu vanemad jagavad minuga samu põhimõtteid, arvan, et nemadki lõpuks aktsepteeriksid. Üldse on mul tunne, et meedia esitleb EKRE põhimõtete toetajaid kui bandiite ja liberaale kui lumehelbekesi, aga kumbki ei ole ju reaalsus.

Mida arvad valitsuskriisi praegusest lahendusest?

Henri: See oli oodatav, midagi üllatavat selle juures pole. Kahjuks ei olnud selle teema ümber ka sisulist arutelu, pigem räägiti sellest, kuidas keegi teisele halvasti ütles. Ma ei märganud ka noori sellel teemal eriti arutlemas, aga võibolla oli see nii üksnes minu sotsiaalmeedias ja mind ümbritsevate inimestega.

Andra: See lahendus ei ole sugugi lõpplahendus, muutused jätkuvad. Loomulikult ei ole ma rahul ka abielureferendumi toimumisega, aga loodetavasti on meie poolt hääletajaid palju.

Mida küsiksid sinu vastas istuvalt EKRE toetajalt?

Andra: Miks peaks kellegi õigusi piirama selle tõttu, keda nad armastavad ja miks on teil nii keeruline mõista meie seisukohta? Olen tihtipeale lgbt+ kogukonnas näinud, kuidas meie üritame mõista teie seisukohti, aga meile ei vastata samaga.

Mida küsiksid sinu vastas istuvalt lgbt+ inimeselt?

Henri: Mul on siiski sõpru, kes on lgbt+ kogukonna liikmed, seega ei tunne, et olen nii võõrdunud sellistest inimestest ja seega pole ka midagi täpset küsida. Jah, ma ei mõista, et kas gei või biseksuaalne

olemine on kaasa sündinud või nooruse hormoonide mõllamise asi või ehk on neil olnud halb kogemus vastassugupoolega või hoopis tahavad nad olla trendikad ja öelda, et neile meeldivad mõlemast soost inimesed, aga see ei tähenda, et ma hakkan neid keerulise mõista meie seisukohta, kui saime üksteise arvamuste ja seksuaalsuste kohta teada (nemad on näiteks geid ja biseksuaalsed ning mina olen EKRE toetaja), oli see sõprus juba liiga kaugele läinud, et sellisest erinevusest hoolida. Me teame üksteise arvamusi ja aktsepteerime neid, üksteisesse tuleb austusega suhtuda, sest sõprus on tähtsam kui poliitika.

Toida oma tervist

Pärle Paalaroo

Käesoleval ajal on paras heita pilk tervise teemadele. Inimesed söövad sisse peotäite viisi ravimeid ning tembeldavad end haiguste ohvriteks, kuigi tegelikult terviseprobleemidega annab keha meile märku, et tuleb endasse armastavalt ja hoolivalt suhtuda. Haigused kimbutavad põhjusega, sest kutsuvad meid üles parandama suhet iseendaga. Kui soovime olla terved, siis me ei saa ennast piitsutada ega piinata ei vaimselt ega füüsiliselt. Toitaineväesed toidud, mida näeme rohkesti ka koolipuhvetis, ei tee su keha kuidagi rõõmsamaks. Me loome oma keha ise – iga suutäie ja joogilonsuga.

Sind on ilmselt õpetatud, et selleks, et midagi „parandada“, tuleb vaadata endast väljapoole – arstide ja ekspertide poole. Aga mis siis, kui teaksid, et kuigi arstid ja eksperdid suudavad anda praktilist nõu, oled sina see, kelle sees peitub tõeline jõud. Me võime küll ravimitega haiguste sümptomid alla suruda, kuid palju produktiivsem oleks tegeleda probleemi algpõhjusega. Toitainelised puudujärgid, toksiliste toodete tarbimine ning ka toksilisus meie mõtetes ei loo organismile head pinnast haigustega toimetulemiseks. Sa künnad põldu, millel elad, luues külluslikku viljakat pinnast, kus sa saad õitsele puhkeda.

Ameerika hambaarst Weston A. Price reisib ideaalse toidusedel otsingul mööda maailma. Ta külastas väga paljusid erinevaid põlisrahvaid, kuid täiuslikku menüüd ei leidnud siiski. Küll aga tegi ta avastuse, et seni, kuni suudeti hoiduda töödeldud toitudest ja rafineeritud jahust, püüsid inimesed hambad terved ja tervis säravalt korras.

Vaatame aga, mis toimub kooli puhvetis. Kas on vaja müüa kõrge suhkrusaldusega toite ja jooke, mis meie organismi heaolule absoluutselt kaasa ei aita? Kas selline toidusedel aitab luua lapsele tugevat organismi, mis aitaks tal õitsele puhkeda? Minu arvates oleks vajalik mõelda, mis oleks päriselt kasulik. Me ei saa öelda kellelegi, mida ta võib süüa ja mida mitte, kuid saame mängida sellega, kui kättesaadav miski on. Teavitustöö ning teadlik kasvatamine on muidugi kõige alus, aga kommenteerida nina alt eemaldamine välistaks ka võimaluse ahvatluste tekkimiseks.

Saada Noortelehele oma arvamust: keila.noorteleht@gmail.com

Kristjan Talu - olen tantsuga üks

Geter Ehrenpreis

Kuidas Sa tantsimise juurde jõudsid?

Tantsinud olen ma nii kaua, kui mäletan. Olen tegelenud varasemalt rahva-, show- ja võistlustantsuga, viimasega ka välismaa võistlustelt edukaid tulemusi toonud. Tänavatantsu juurde tõi mind aga suur huvi õppida *tutting*ut (kätega nurgeliste illusioonide tekitamine) ja kuna paar minu selleaegset klassikaaslast just seda JJ-Street Tantsukoolis õppisid, siis läbi nende ma 2013. aastal JJ-Street'i tuln ja jäin. Edasi on huvi ja soov tantsimisega tegeleda ainult kasvanud.

Miks sa tantsuga tegeled?

Nagu öeldud, siis tantsuga olen tegelenud pea terve oma elu. Otsest põhjust, miks tantsin, ma välja tuua ei oska, sest tantsuga on mul täiesti teine *connection* kui millegi muuga. Minu jaoks on see alati loogiline osa olnud, nagu inimesele on söömine ja magamine. Olen tantsuga nii üks, et tavaliselt tantsin ka teistega samal ajal rääkides või midagi muud tehes, ise seda endale teadvustamata. Tantsus on see miski, mis paneb

end mõnusal ja muretult tundma, pole vaja millelegi mõelda. Lihtsalt lase oma kehal liikuda, olgu sul muusika taga või mitte.

Millised on sinu suurimad saavutused?

Kuigi olen toonud palju I ja II kohti Eestist, Soomest, Venemaalt ja Prantsusmaalt, siis minu suurim tantsuline saavutus on olnud treeneriks saamine ja läbi selle noortele oma teadmiste jagamine tantsu ning sellega seonduva kohta. See oli mulle kinnitus, et tegelen õige asjaga. Samuti on olnud mulle väga oluline saavutus olla külaline saates „Õhtu“, kuhu jõudsin Eesti Vogue Crew'ga Venemaalt toodud märkimisväärsete võistlustulemuste eest.

Räägi vogue tantsustiili, mis see on ja mis sind selle juures köidab?

Vogue tantsustiil pärineb 1960-ndate New Yorgi afroameeriklaste ja latinode kogukonnast. Nagu nimigi ütleb, on tantsustiili kõige suuremaks inspiratsiooniks olnud Vogue'i moeajakiri. Vogue'i iseloomustavad modellilikud poosid, konkreetsed nurgad, erilised painutused, ekstravagantsed kostüümid ja energilised liigutused. Tänapäeval on vogue populaarne üle kogu maailma ning toetab LGBTQ+ kogukonda. Parema ülevaate sellest kultuurist saab, vaadates sarja „Pose“.

Olen siiani vogue'ist häämmingus selle enesekindluse, energia

ja vabameelse suhtumise poolest. Kuna selle stiiliga rõhutatakse palju oma tugevustele, *fierce* olekule ja kõrgmoele, siis see on täpselt see, mis mind vogue'i juures köidab. Samuti tekitab suurepärase tunde publiku energiline kaasaelamine ja kultuuriline toetus, tekib ühtsus- ja kuuluvustunne.

Millega sa veel tegeled peale tantsimise?

Olen alati rõhunud asjaolule, et mida rohkem on sul oskusi, seda huvitavam ja võimalusterohkem su elu on. Tantsimine kuulub

minu põhitegevuste hulka, seda nii individuaalselt, grupiga kui ka treeneritööna, kuid kasulik on end alati kõrvalt arendada ka teistes valdkondades. Toon siinkohal välja ühe oma lemmiktsitaadi: „*You need 3 hobbies: one to keep you creative, one to keep you in shape and one to make you money*“. Sellest lähtudes tegelen ka asjades, mis hoiavad mind loovana, sportlikuna ning majanduslikult stabiilsena (saladuskatte all, kõik need kolm olen suutnud ka tantsuga ühendada).

KÜSITLUS

Kuivõrd oled kursis võrdse kohtlemise poliitikaga Eestis praegu ja mida sellest arvad?

(18) Ma usun, et olen küllaltki kursis sellega ja mul on tekkinud arusaam, et Eesti on päris salliv riik. Siin ei kiusata teisi inimesi nende vanuse, rahvuse või nahavärviga tõttu just kõige rohkem. Kuigi, jah, tehtud uuringud näitavad just vastupidist.

(17) Ma eriti ei tea, mis toimub, aga tean, et EKRE korraldab midagi halba. Ma ei poolda sellist

diskrimineerimist ja vähemuste mitte sallimist.

(17) Üpriski hästi olen kursis. Ma leian, et see, mis toimub, on absurd, kuna maailmas on palju tähtsamatki kui vähemuste diskrimineerimine. Lisaks leian, et siseministri üks peamisi kohustusi on tagada riigi sisemine heaolu, mida ta aga oma väljajätkemistega ei tee.

Millisena näevad Keila Kooli need, kes jätkavad oma haridusteed mõnes teises gümnaasiumis

Grete, GAG 10. klassi õpilane

Koolivahetus paneb vist alati mõtlema, kui hästi kõik eelmises koolis oli ja kas tasus ikka jama. Eriti kui kõik hea käe-jala juures varem olemas oli. Nii märkasin ka mina mõnda Keila Kooli toredat külge alles siis, kui olin oma hinge juba uuele koolile maha müünud.

Kindlasti jäävad meelde toredad õpetajad, keda ükski uus kool vist kunagi täielikult asendada ei suuda, näiteks Keila Kooli ikoonid Tiina Murdla ja Raili Haugas.

Võrreldes linnakooli töömahtu eelmise kooli omaga, võin öelda, et Keilas oli ikka täitsa mõnus. Ka

seltskond ja üldine olek oli okei. Kokkuvõtteks võin öelda, et Keila Kool on tegelikult väga tore koht, oleksin võinud seda ise rohkem nautida, kui veel võimalik oli. Kuid mis teha, elu läheb edasi.

Künnendik Harjumaalt

Mina ei suutnud ette kujutada, kuidas võiks välja näha mõnes teises koolis õppimine. Keilas oli kõik tuttav ja kodune. Ent ma otsustasin riski võtta ja õpin sellest õppeaastast alates ühes Harjumaal gümnaasiumis.

Uue kooli atmosfäär on meeldiv, olen õpetajate ja klassikaaslastega rahul. Hoolimata sellest jääb Keila Kool alati mulle kalliks.

Suunamudija
Siim Mesipuu

Nutiga või nutita?

Iris Truss

Meie vanemate generatsioon kipub arvama, et tänapäeva noored on parajad nutipõrsad, kes jahivad ennastunustavalt laike ja jälgijaid. Sotsiaalmeediast eemalolemine on meie jaoks tõesti raske, aga siiski – kõige julgemad meist võtavad selle väljakutse vastu. Noorteleht uuris Keilast "üleraudteelt" pärit suunamudija Siim Mesipuu käest, kuidas sotsiaalmeedias endale äri loonud koolitaja võtab nutimaailmast puhkamispause.

Oled teinud sotsiaalmeediast pause, aga kuidas? Kas plaanisid alguses ainult nutipaustu või lausa täielikku loobumist?

Iga kord, kui olen sotsiaalmeediapaustu teinud, pole ma seda tegelikult ära kustutanud. Olen lihtsalt endaga kokku leppinud, et ma ei kasuta seda mingi teatud

perioodi vältel, näiteks 24–48 tunni jooksul. Mind on motiveerinud sotsiaalmeediapauste tegema see, et näen, kui destruktiivselt mõjub liigne sotsiaalmeedias olemine ja pidev kokkupuude lõputu infovooga.

Mille poolest on sotsiaalmeediapaustu ajal elu teistsugune?

Tegelen rohkem nende asjadega, millega me kõik peaksime tegelema. Loen, mediteerin, suhtlen inimestega päris elus, veedan aega looduses, istun niisama oma mõtetega ja tegelen muude eesmärkidega.

Mis oli elustiili muutest kõige raskem?

Kõige raskem on telefoni küljes rippumise harjumusest lahti saada, sest see on meil kõigil nii automaatne. Alguses panin tihti peale tähele end telefoni haaramas, aga kuna sotsiaalmeediapaustu ajal hoian ALATI WiFi ja mobiilse interneti väljalülitatuna, siis tegelikult pole ju põhjust seda kätte võtta. Soovitan kõigil telefoni teavitused välja lülitada ja seda ka siis, kui sa parajasti ei tee sotsiaalmeediapaustu. Telefoni teavitused peaksid olema väljas 24/7. Seda sellepärast, et siis kontrollid sina olukorda, mitte telefon ei kontrolli sind.

Miks läksid sotsiaalmeedia juurde tagasi?

Sotsiaalmeediast täieliku loobumise plaani ei ole mul kunagi olnudki. Ma soovin vahelduvate sotsiaalmeediapaustudega saavutada seda, et mina kontrollin oma sotsiaalmeedias veedetud aega, mitte sotsiaalmeedia ja tehnoloogia ei kont-

rolli mind. Kuna olen oma äri ja hobi üles ehitanud interneti, siis mul siiski on vaja seal käia, kuid teen aina tihedamini ja pikemaid sotsiaalmeediapauste. Eelmisel nädalavahetusel tegin esmakordselt 72-tunnise paustu ja lähiajal on plaanis nädalane paast.

Kuidas sellised paastud on muutnud sinu arusaama sotsiaalmeediast?

Sotsiaalmeedia on üles ehitatud mängulisuse peale (inglise keeles *gamification*). Selles valdkonnas töötavad inimesed (meediaeksperdid ja psühholoogid) tunnevad inimloomust läbi ja lõhki. Sotsiaalmeedia toimimine põhineb päästikutel (inglise keeles *triggers*), et sind võimalikult kaua nutikeskkonnas hoida. Punased teavitused, laigid ja helid tekitavad meis tungi teateid avada ja need mõjuvatavad meie dopamiini (motivatsiooni hormoon) retseptoreid. Mida rohkem me dopamiini retseptoreid kasutame, seda vähemtundlikumaks need muutuvad ja seda suuremat stiimulit on vaja, et dopamiini vabastada. Mida rohkem sotsiaalmeedias oled, seda suuremaks muutub sinu vajadus selle tarbimist jätkata. Informatsioonivooga pidevas kontaktis olemine tekitab lisaks sõltuvusele ja kurnatusele ka ärevust, segadust ja depressiooni.

Kuidas saada paremaks versiooniks iseendast, loe Siim Mesipuu veebilehelt [siimmesipuu.ee](#)

Kanad – uue aja lemmikloomad

Intervjuu Mathias Aibileiuga

Tähete Paalaroos

Kust tuli mõte võtta kanad?

Mõte oli juba aastaid mul ja mu emal peas olnud, kuid lõplik otsus sai langetatud kevadel, sest suveks planeeritud reis jäi ära ning meil oli seetõttu piisavalt aega ja raha, et kanadega tegeleda. Saime ka inspiratsiooni sellest, et mitmel minu sõbral olid juba eelnevalt kanad olnud.

pole nad veel kaebamas käinud.

Kas kanad on valjud?

Hommikuti, kui munad munevad, siis küll natuke või kui naabri kass on aias. Muidu on nad suhteliselt vaiksed.

Kuidas maitsevad kodukana munad võrreldes poe munadega?

Ei oska ausalt sellele küsimusele täpselt vastata, kuna ma pole nii ammu poest ostetud mune söönud. Eeldan siiski, et kodumunad on värskemad, suuremad ja parema maitsega, sest kodukana on tavaliselt paremini toidetud kui tehase kanad.

Mis on nende tulevik? Kas plaanite veel kanu võtta?

Praeguse seltskonna anname

Kas ja mis on kanade nimed?

Kamba matriarh on musta värvi kana nimega Magdaleena (hüüdnimega Mahta) ning tema parem käsi on hall mustade täppidega Henriette (Etti). Lisaks on meil veel beežikat värvi Pauliine (Paula) ja pruunikashall Leontiine (Lonni).

Miks just kanad?

Sest nendega on suhteliselt lihtne ja odav tegeleda, nad pole liialt suured, nad ei kaka tervet aeda täis ning nendelt saab mune.

Mis on plussid ja miinused?

Plussid on siis see, et nad loovad hea ja koduse atmosfääri aeda, neilt saab mune ning nad eemaldavad aiast nälgijaid ja muid kahjureid. Miinused aga see, et kanad on ikkagi koduloomad ning nad vajavad igapäevaselt tähelepanu ja hoolitsemist (seda küll aga minimaalselt), ning see, et kodu juba olemas olevad lemmikloomad võivad algul olla kanadest häiritud, harjuvad aga suhteliselt kiiresti ära.

Kas kanad naabreid häirivad?

Ei usu, et häirivad. Vähemalt

me tuttavatele ära, kui ilmad kanade jaoks liiga külmaks lähevad, nende edasisest saatusest me teada ei taha. Järgmine aasta oleks plaan juba nelja kana asemel võtta kuus kana.

Kas kahetsete kanade võtmist?

Kindlasti mitte. Terve pere on nendega rahul.

Kas soovitate isiklikult kanade võtmist?

Kui aias on piisavalt ruumi (kanad ei vaja palju ruumi), siis kindlasti. Eriti siis, kui peres on väiksemad lapsed, neile väga meeldivad kanad. Kanad on ka üllatavalt head valvurid, sest kohe, kui nad kedagi võõrast näevad, hakkavad nad väga spetsiifilist häält tegema. Koos meie koeraga on nad super hea turvameeskond.

Lahedad lood minu kooliajast

Kaja

Õppisime esimest aastat vene keelt ja meie vene keele õpetaja Maimu Altmets jättis ükskord kodutööks venekeelse luuletuse päheõppimise.

Tuupisin seda küll kaua, aga ikkagi ei jäänud meelde, seega kirjutasin vastamise vihikusse õrnalt harilikuga selle ette. Tunnis tuli aga välja, et õpetaja ütles luuletusest vaid mõned read, mille peame üles kirjutama. Kuna mul polnud luuletus peas, siis ei jäänud muud üle kui kirjutada see tervenisti üle.

Järgmisel tunnil, kui õpetaja vihikuid tagasi andis, kartsin, et pean hakkama aru andma, miks ma olin terve luuletuse kirjuta-

nud ja oleksin pidanud üles tunnistama, et spikerdasin. Selle asemel tõi õpetaja mind hoopis eeskujuks tervele klassile ja sain kiita, et olin terve luuletuse ilusti pähe õppinud.

Küll

Vene keele tund. Õpetaja Žukova lasi lugeda harjutust, kus tuli ette antud meessoost sõnale ise ütelda naissoost vaste. Üks klassivend jõudis sõnani *баран* ja pakkus selle naissoost vasteks *баранка*. Õpetaja hakkas niimoodi naerma, et pidi korra klassist välja minema.

Keilakas

Vene keele tund Žukovaga. Tegelesime mingi harjutusega,

kui üks klassivendadest ütles kõva häälega "pervert". See sõna valmistas õpetajale huvi, kuna ta ei olnud seda varem kuulnud.

Seega ta otsustas võtta sõnaraamatu ja selle sealt üles otsida. "Oi, ongi olemas," sõnas ta ja hakkas siis seda käänama "pervert, pervertne, pervertlik..."

Lisaks sellele, et meie tund oli sellepärast jube naljakas, oli ta pärast paralleelklassile veel öelnud: "Teate, b-klass õpetas mulle täna uue sõna "pervert". Kas pole mitte tore?"

Selle sõna tähendust ta vist ei vaadanudki.

Keilas ristiti uus pesakond rebaseid

Kunnid

Stopp, laske rebased läbi!

Keila Kooli haisvate rebaste vangla

AASTA JÄLG 2020

ESINEB GETTER JAANI

26. NOVEMBER
Kell 18:00
• KEILA KOOLIS

Reinu seiklused

Reinu lugude jätk
(algus 30.04.2020 Noortelehes)

Tähte Paalaroos

Seekord on Rein ette võtnud oma suguvõsa uurimise ja hakkab samm-sammult lähemale jõudma oma juurtele. Seepeale tuleb talle mõte teha suguvõsa kokkutulek, kuna pole teisi sama vere omanikke üle aastate näinud. Ta kirjutas kutsed valmis ja saatis need pöder Riinaga laiali. Pärast kutsete jagamist hakkas ta ettevalmistusi tegema. Läks lausa Pääsküla rabasse ja korjas uued tünnitüübid sammalt ja turvast ning vana sambla ja turba pani rabasse tagasi. Korjas

veel paar pohla ka taskusse ning ratsutas pödra seljas Keilasse, oma Allika tänava korterisse tagasi.

Koju jõudnud, laotas uue pörandakatte pörandale, söötis pödrad ja hakkas süüa tegema.

Alustuseks tegi ta pödrasüüti ning pohlamoosi, ostis Rimist soodushinnaga lõhefileed ja grillis kivi peal jahukõrti. Rein oli nii elevel, et läks rōdule kitarrimängima, kui nägi, et pöder Riina tuleb noruspäi kõigi kutsetega tagasi.

Rein kutsus kurva Riina üles ja sai Riina seletustest aru, et kõik sugulased ehmusid pōtra nāhes ja keegi ei tahtnud kohale tulla. Reinu tegi antud uudis kurvaks, aga kuna kõik ettevalmistused olid tehtud, kutsus ta tēnāvalt inimesed enda juurde, māngis neile kitarrimängu, pakkus süüti ja lõhet ning pohlamoosi. Pōdrad ūmisesid Reinu viisi peale kaasa ja inimesed olid õnnelikud.

Kōikide kūlaliste seast tundis Rein āra palju tuttavaid vanu klas-

sikaaslati ja isegi hārra linnapea, mis tegi Reinu eriti õnnelikuks.

Nii nad istusid vārskelt toodud Pāāskūla raba samblal ja nautisid atmosfāāri, ūes oli juba tunda ōrnu kūlmakraade ja isegi paar lumehelvest otsustasid kūlla sadada.

4 FAKTI HALLOWEENI kohta, mida sa tēnāoliselt ei teadnud

- Samhainophobia on hirm Halloweeni ees.
- USA-s on Halloweeni ajal kaks korda suurem tēnāosus, et mõni laps saab liiklusōnnetuses surma.
- Keskmiselt kogub ūks laps Halloweeni ajal nii palju kommi, et maiuste toitevārtus on kokku 11 000 kalorit.
- Halloweeni sūmbolit – kōrvitsat ei peeta juurviljaks. Kōrvitsa vili on mari.

MÕISTATUS

LAHENDA KOLM MÕISTATUST JA VÕIDA AUHIND!

Kadri Käpa

1. Ūks sikk, neli sarve?

(Vihje: vana aja ehitis)

□ □ □ □ E □ □ □ □ □

2. Must rātt, rohelised āāred?

(Vihje: seotud põllumajandusega)

□ □ □ □ D

3. Liha tantsib nelja raudtaldriku peal?

(Vihje: tegemist on koduloomaga)

□ □ □ □ U □ □ □ □ □

Saada lahendus Noortelehe toimetusse keila.noorteleht@gmail.com ja võid võita magusa auhinna! Auhinna saab kätte esmaspäevast reedeni kella 10:00-18:00 Keila noortekeskusest.

SOOVITAME NOVEMBRIS:

3.11 Evelin Samuel-Randvere ja Johan Randvere

Keila Kultuurikeskuses
Info Facebookis

7.11 Ansambel Qvalda

Šoti pubis

11.11 Keila jõe āāarde kalale vol 4.

Kuni 4 kalapūūgihuvilist noort on oodatud kalastama, et proovida Keila jōest tabada ka lutsu! Kirjuta hiljemalt 8.11 aare.lepiksaar@keila.ee. Info Facebookis

14.11 Kirjanduslik laupäev "Keila raamat 2020"

Keila Kultuurikeskuses

15.11 Praktiline tōōtuba "Massaāživōtted koduseks kasutamiseks"

Keila Teraapiakeskuses.
Info Facebookis

10.11 Mardipäev

21.11 Ansambel Hot Shot

Šoti pubis

25.11 Kadripäev

28.11 Andresepäeva laad

Harjumaa Muuseumis

HOROSKOOP

♈ JÄÄR

Oled internetipoodi kogu oma kuu-palga pannud ning kuu lõpus sööd Rimi kiirnuudleid. Ootad lund ning lõikad, silmad vesistamas, paberist lumehelbekesi. Muidu lahe.

♉ SÖNN

Peaksid hakkama talveujumist har-rastama, kuid kasuta kōrvatroppe. Nōgesetee vōtab āra talvemasenduse, muidu oled rōōmus ja naljakas, aga ainult kolmapäeva õhtuti.

♊ KAKSIKUD

Ootad, et televiisorist hakkaks pih-ta "Ūksinda kodus" ning harrastad sinepi jalavanni, ootad vaheaega rohkem kui lund, tegelikult palvetad õhtuti, et talv jääks taeva.

♋ VÄHK

Su varbad on aastaringiselt kūlmad, kuid nūūd hakkab ilmne-ma soo- jenemise märke. Peaksid pāhk-leid sōōma, kuna siis hakkavad juuksed kasvama. Muidu oled suht normaalne.

♌ LÕVI

Urised suht palju, aga nūūd peaksid nāomaski kandma, kaua ikka urise-da. Kusjuures teinekord vōib teistele naeratamine enda tuju ka paremaks teha. Muidu oled naerukajakas.

♍ NEITSI

Oled muhe sammalhabe. Peaksid tihedamini magama, kuna siis oled vāhem vāsinud. Joo teed ja sōō piparmūnti, kuna miks mitte. Peavalu vastu aitab samuti uni.

♎ KAALUD

Teed pulli ja oled niisama lahe. Padjā mōlemad pooled on sul kūl-mad kogu kuu vāltel. Mine metsa seenele, kuna miks mitte. Mōtled hakata riisiputru sōōma, kuid ei viitsi.

♏ SKORPION

Oled peolōvi ja kogu kuu on raju reede. Hakkad lumeloitsu nōiduma, kuna rāigelt ootad lund, sest oled endale just uued talvesaapad ostnud. Muidu oled lahe.

♐ AMBUR

Hakkad Queeni kuulama ja nāpud pūsti magama. Loodad leida armas-tuse vārvi, aga otsid, silmad kinni. Peaksid lõpuks oma kodu pōrandad āra pesema, kaua veel.

♑ KALJUKITS

Hakkad vanu rahvajutte koguma ja planeerid oma elu jārgmised 40 aastat āra. Sōōd palju kiudaineid, kuid āra kindlasti unusta D-vitamiini. Muidu oled muhe ja lahe.

♒ VEEVALAJA

Hakkad marke koguma. Lisaks laule kirjutama ja oled ūleūldse hāsti produktiivne. Leiad ennast tihti, pea pilvedes. Otsid kannelt ja Vanemuist.

♓ KALAD

Kliimasoojenemine hakkab sulle muret valmistama ja hakkad roh-kem jala kōndima. Vōtab ette igapāevase Keila-Tallinn lōigu ja kulutad taldu, nii et pead uued kossid ostma.

Sūgisesed kōrvitsakūpsised

Liisa-Lotte Hein

Vaja läheb:

- 230g jahu
- 1,5 tl kūpsetuspulbrit
- 0,5 tl soola
- 190g suhkrut
- 70g vōid
- 200g kōrvitsapūreed
- 40 ml piima
- 1 muna

Kōrvitsapūree saab teha, kui kooritud kōrvitsa tūkid keeta vāhese veega pehmeks ja sau-mikseriga ūhtlaseks pūrees-tada.

Kōigepealt sega omavahel jahu, kūpsetuspulber ja sool. Teises kausis mikserda toasoe

vōi suhkruga, sellele lisa juur-de kōrvitsapūree, piim ja mu-na ning mikserda veel. Pane mōlemad segud kokku ja sega ūhtlaseks tainaks. Moodusta ahjuplaadile tainast pisikesed pātsid. Kūpseta 175-kraadises ahjus 10-15 minutit.

PS! Āra vōta horoskoopi liialt sūdamesse, kuigi Tāhte(de) vaatlus on pōnev, saad ūht-teist siin elus ise ka kontrollida.

NOORTELEHT
KEILA NOORTE AJALEHT

VĀLJAANDJA KEILA NOORTEKESKUS
MĀE 7, KEILA. TEL 552 5525
KEILA.NOORTELEHT@GMAIL.COM
TRŪKK: PRINTALL

TOIMETUS:

KEIU VALGE
GETER EHRENPREIS
TĀHTE PAALAROOS
KRISelda KISEL

ROMET MĀGI
LIISA-LOTTE HEIN
GETTER VAGULA
IRIS TRUSS
KADRI KĀPA

HARIDUS- JA NOORTEAMET

Avatud noorsootōō arendamist toetab Haridus- ja Noorteamet